

<i>Уьуйаан аата</i>	МБДОУ Детский сад №2 «Елочка» с.Эльгай
<i>Иитээччи аата</i>	Андреева Татьяна Алексеевна

<i>Уерэтэр уобалаа</i>		«Билии - керуу», «Доруобуйа», «Тыл сайдыта».	
<i>Обо сааа</i>		Кыра белех оболоро (3).	
<i>Темата</i>		«Ахсааны тэннибит»	
<i>Сыала</i>		Ахсааны тэннииргэ, элбэбин, а5ыйа5ын быаарарга ууйуу. Туорт муннук, ус муннук, тогурук быыылар уратыларын быаары, уорэтии.	
<i>Соруа</i>		Уерэтэр: Ахсааны тэннииргэ, элбэбин, а5ыйа5ын быаарарга ууйуу. Туорт муннук, ус муннук, тогурук быыылар уратыларын быаары, уорэтии. Сайыннарар: тэннээн корор сатабылларын сайыннары. Иитэр: обо ооньюуга интэриэбин тарды; бары бииргэ сорууда5ы толорорго иитии;	
<i>Сана тыллар</i>		Килиэткэ, эрээт.	
<i>Кердерер тэрил</i>		Презентация	
<i>Тунэтиллэр тэрил</i>		Эбэ, кэмпиеэт ойуулардаах кумаахы, килиэткээх лиис (тэннээн корорго).	
<i>Методической приемнар</i>		Игровой, наглядной, словесной, практической.	
<i>Куутуллэр ситиьишлэр</i>		Эттиктэр ахсааннарын сатаан тэннииллэр, «Элбэх» - «А5ыйах» баарын быаараллар. Туорт муннук, ус муннук, тогурук быыылары билэллэр, туох уратылаахтарын сатаан быаараллар.	
СИД этаптара	Ооньюу кэмигэр иитээчи улэтэ	Ньымалара	Иитиллээчи улэтэ
<i>Кириш чааа.</i>			
1. «Туох туьунан таабырын буоларын таай»	Обону буолаары турар дьарыкка угуйуу. (группа аанын тонсуйан Куобахчаан	Бэсиэдэ Таабырын таайы.	Дьарыктанар ба5алара уксуур. Иитээчи ыйытыгыгар

	<p>киирэр). О5олоор, ыалдышпытын кытта дорооболоьуоххайын, билсиэххэйн (о5олор дорооболоьоллор). Эьиэхэ куобахчаан таабырын таайтарыан ба5арар эбит, бол5ойон олорон истэбит уонна таайабыт. Таабырын: ««Ньяах» диэн саналаах дьиэ кыыла баар уьу» (куоска).</p>		<p>эпиэттиллэр. Уоруулэрин кытта куобахчаан таабырынын таайаллар.</p>
Сурун чааьа			
<p>2. «Куобахчаан сорудахтара»</p>	<p>Куобахчаан сорудахтардаах кэлбит эбит, эьиги билиигитин бэрибиэркэлиир. 1 хартыына: Туохтар баалларый? (куоскалар уонна корзиналар). 2 хартыына: Куобахчаан куоскаларга корзиналары биэрбит. Ахсааннара хайдах буолла? (тэн) 3 хартыына: биир куоска куотан хаалбыт. Куоска элбэх (а5ыйах) дуу, корзина элбэх дуу, хайалара элбэ5ий? (корзина элбэх, куоска а5ыйах). 4 хартыына: ахсааннара тэн буоларын наадатыгар</p>	<p>Презентация Хартыыналары коруу</p>	<p>Куобахчаан сорудахтарын бол5ойон олорон этэллэр. Иитээччи ыйытыытыгар сэптээхтук эппиэтиллэр.</p> <p>О5олор интэриэстэрэ уоскуур.</p>

	хайдах гынабытй? (куосканы ынырабыт).		
3. <i>Хамсанылаах тохтобул</i>	Куобахчаан ункулуон ба5арбыт, ункулуубут дуо оболоор? Биьиги, сахалар ункуубут туох диэн этэй? Куобахчаан «Оьуор » ункуубутун кордоруоххэ. (Илиилэрин атахтарын хамсатан ункулууллэр).	«Оьуор» ункуу Ырыата тыаьыыр.	Саха омук торут «Оьуор» ункулээхтэр диэн билэллэр, кохтоохтук хамсанан оьуор кордороллор.
4. <i>«Эьэлэри кэмпиэтинэн кундулуубут»</i>	Куобахчаан сорудабын курдук сорудабы оноруохпут. Килиэткэлээх лиис, бу лиис комотунэн ахсааны тэннииргэ уорэнэбит. Уобьээ эрээккэ Эьэлэрбитин уурабыт, биир килиэткэ5э биир эьэни уурабыт. Эьэлэрбитин кэмпиэтинэн кундулуохпут. Аллараа эрээккэ, эьэлэ аллараа, хас биирдии эьэ5э биирдии кэмпиэти уурабыт. Ахсааннара хайдах буолла? Тэннэр дуу тэнэ суохтар дуу? Биир эьэ куулэйдии барбыт. Эьэлэр элбэхтэр (а5ыйах) дуу, кэмпиэт элбэх (а5ыйах) дуу?	Билиилэрин ханатар эрчиллии. Килиэткэлээх лиьинэн ахсаан тэннииллэр.	Кохтоохтук сорудабы толороллор. Иттээччи ыйытыгытыгар толору эпиэт биэрэллэр. Тэн, элбэх, а5ыйах ойдобулу билэллэр, сатаан араараллар.

	Ахсааннара тэн буоларын наадатыгар тугу ганыбытый? Куобахчаан нааа уорбут, сорудахтарбыт билбиттэр диэн.		
5. <i>Хамсанылаах оонньоу «Бэйэн быьыыгын бул»</i>	Куобахчаан оонньоон ба5арбыт, оонньоубут дуо? Остуолга быьыылар сыталлар, сиргэ быьыылар ойууламыттар. О5олоор, ханнык быьыылар баалларый? Биирдии собулуур быьыыгытын ыла5ыт, ырыа тыааата5ына ункулуубут, ырыа тохтоотуона сиргэ бэйэ5ит быьыыгыт ойууламмыт быьыыга киирэн хаала5ыт. Ким сыыспыт оонньоуттан тахсар.	Оонньоу	Туорт, ус муннук, тогурук быьыылары билэллэр. Кохтоохтук оонньоуга кыталлар.
<i>Тумук</i>			
<i>«Ыалдьыты атаарыы»</i>	О5олоор Куобахчаан дыэлиир бириэмэтэ тийэн кэллэ (о5олор атаараллар). Биьиэхэ ким ыалдьыттыы кэлэ сырытта? Туохха уорэттэ? Кини сорудахтара хайдах эбиттэрий? (ыарахан дуу, чэпчэкии дуу).	Дьарык тумугэр рефлексия оноруу, инники билиитигэр – керуутугэр ба5а санаатын уьугуннарыы.	Куобахчааны атаараллар, эссэ да ыалдьыттыы кэлэригэр ба5а санааларын этэллэр. Ииттээччи ыйытыытыгар кохтоохтук эпизеттииллэр.

